

ONZE-LIEVE-VROUW VAN ZEVEN SMARTEN

Naar aanleiding van de laatste restauratiefase van de bas-reliëfs aan de buitenkant van de Sint-Servaaskerk, schreef Constant een artikel over het 'Mysterie van de Zeven Smarten van Maria' (nummer 33 van Kerk & leven): de zeven momenten van verdriet en pijn in het leven van Maria.

De 'Maria Dolorosa', zoals haar titel in het Latijn luidt, is veelvuldig terug te vinden in schilderijen en beeldhouwwerken. De afbeelding is nadrukkelijk te onderscheiden van een Piëta of Stabat Mater. In de westerse iconografie wordt Onze-Lieve-Vrouw van Zeven Smarten afgebeeld als een vrouw, van wie het hart doorstoken is met zeven zwaarden.

Iglesia de la Vera Cruz, Salamanca © Wikipedia

In de 17de-eeuwse Spaanse canon wordt de 'Dolorosa' veelal gekroond voorgesteld en draagt ze een grote mantel uit zwart fluweel, vaak in een biddende en berustende houding en tranen uit kristal op het aangezicht. Tijdens de Semana Santa worden deze beelden in processies rondgedragen. Je wordt klein en nederig wanneer het beeld van de lijdende moeder voorbijkomt tussen de stille menigte. Enkel het tromgeroffel en het geluid van de schuifelende voeten van de dragers over de plaveien is hoorbaar.

Bij ons bezoek aan de negende editie van het 'Kunstuur' in Mechelen, be kroop mij, bij het zien van het schilderij 'Onze Lieve Vrouw van Zeven smarten' van Gustave Van de Woestyne uit 1925, hetzelfde gevoel.

"Onze-Lieve-Vrouw van de Zeven Smarten" door Gustave Van de Woestyne. De ogen, handen en vingers zijn verwrongen om het lijden te accentueren © Wikipedia

Misschien kwam het ook door de warme, zachte stem van Jo Demeyere die het werk becommentarieerde:

“De versie van Van de Woestyne is onthutsend: donker, twee opengesperde handen en een onmenselijk gelaat, verward van pijn, met holle ogen en scheve neus. Ogen, handen en vingers zijn verwrongen om het lijden te accentueren. Het

schilderij zorgde voor veel controverse, maar hijzelf vond het zijn mooiste werk. Nooit daarna schilderde hij nog zo’n indringend beeld van een alles verterend verdriet.”

Lijden en verdriet in woord of beeld uitdrukken: het is een grote kunst.

Lieve

DE TWEDE KATHEDRAAL VAN BRUSSEL (1)

29 oktober is de datum van het kerkwijdingsfeest van Sint-Jakob-op-de-Koudenberg. Misschien bent u hier al ettelijke keren achteloos voorbij gelopen, op het Koningsplein in Brussel, maar wist u dat deze kerk sinds 1986 ook een kathedraal is?

Sint-Jakob-op-de-Koudenberg is de hoofdkerk van het Belgisch Militair Ordinariaat, dat werd opgericht in 1957, met de status van een vicariaat, en vanaf 22

juli 1986 met de status van bisdom. Vroeger de ordinarius, en nu de bisschop ervan, is de bisschop van Mechelen-Brussel, dus momenteel Luc Terlinden. Sinds 1986 is Sint-Jakob-op-de-Koudenberg dus de kathedraal van het Bisdom bij de Krijgsmacht. De aalmoezeniersdienst is gevestigd in het Kwartier Koningin Elisabeth in Evere.

Sint-Jakob-op-de-Koudenberg op het Koningsplein © Wikipedia Commons

Op de website van het Bisdom van de Krijgsmacht schrijven ze het volgende over zichzelf:

“Wij zijn een handvol christenen, leken, priesters en diakens, die de Belgische militairen in eigen land en op missie in het buitenland vergezellen, om met iedereen de dagelijkse vreugden en de zorgen van het leven te delen. Wij proberen ons te richten naar wat de militairen, de burgers die bij Defensie werken en hun families bezighoudt.

Inderdaad, wij dragen de boodschap van het Evangelie met ons en in ons mee, een boodschap van respect voor iedere mens en zijn of haar waardigheid, een boodschap van vrede en broederschap. Het is niet onze taak om onze overtuigingen op te leggen, maar om met iedereen deel te nemen aan de opbouw van een wereld die samen met anderen steeds menselijker wordt. Om dit te bereiken, zoeken wij onze inspiratie in de

Bijbel en in onze relatie met de God van Jezus Christus.

De eerste ervaring van het leven in een groep, militair of niet, is die van het ontdekken van anderen. Onze aanwezigheid binnen Defensie is er dus één van broederlijke omgang. De Belgische militaire missies in het buitenland zijn momenten die wij met voorrang willen aangrijpen om dit te realiseren. Onze soldaten, onderofficieren en officieren maken inderdaad bepaalde pijnlijke familiale of professionele gebeurtenissen mee. Steun kan hen helpen om deze uitdagingen aan te gaan. Als het een vreugde is die ze willen delen, dan verheugen wij ons met hen. Soms worden wij ook gevraagd om het leven te vieren in de sacramenten van de Kerk. In de kazernes en bij militaire gezinnen willen wij een broederlijke begeleiding cultiveren voor hun zoektocht naar zin, geloof, of gewoon menselijkheid."

Het Bisdom bij de Krijgsmacht geeft ook een tijdschrift uit : "Om en Rondom - Regards et Rencontres". In 1998 werd er ook een

studiecentrum opgericht, het "Studiecentrum voor Theologie en Militaire Ethiek". Jaarlijks vindt in de maand mei ook de traditionele militaire bedevaart naar Lourdes plaats. Actieve en gepensioneerde militairen en hun naaste familie worden hiertoe uitgenodigd. Het is een gezamenlijk moment van rust en bezinning, en is ingebed in een internationale werking, want op het moment van de bedevaart zijn er militairen van over de hele wereld aanwezig. Dit brengt ook militairen en zieken in belangeloos dienstbetoon bij elkaar. Dit jaar vond de bedevaart plaats van 15 tot 18 mei, en had als motto "Militairen, pelgrims van hoop". Hun bisschop, Mgr. Luc Terlinden heeft hen vergezeld. Een 150 militairen namen er aan deel.

Naast kathedraal van het Bisdom bij de Krijgsmacht, is de kerk van Sint-Jakob-op-de-Koudenberg ook de kerk van de Koninklijke parochie. Er is een koninklijke loge in de kerk.

Constant

Seniorenfeest

Vanessa Chinitor & Dirk Bauters

N.C.R.W. i.s.m. Okra, SW en g.c. de Zandloper

zondag 16 november - 15 uur

Theaterzaal g.c. de Zandloper

Prijs: 10 euro

Tijdens de pauze koffie en koeken aangeboden door N.C.R.W.

Voor dit evenement zijn er enkel nog tickets beschikbaar bij Lieve Verbeeck via 0477 70 67 29.

CURSIEF MISNOEGDE MEESTERS

Ik neem de vrijheid even terug te komen op het commentaar (K&L 1 oktober 2025, p.14) van hulpbisschop Vanhoutte omtrent het evangelie volgens Lucas(17, 5-10) van de 27^e zondag (jaar C). Hij preciseert: “Het blijft een weerbarstig stukje evangelie”. Ter herinnering, Jezus heeft het daarin over een meester die niet dankbaar moet zijn omdat een knecht heeft uitgevoerd wat hem is opgedragen, het is aan de knecht om zijn plicht te doen. Nu dan, wat is daar eigenlijk weerbarstig aan? Het gaat me uiteraard niet om het uitlokken van een polemieek met de hulpbisschop, maar eerder om een bijkomende alternatieve toelichting.

In de Standaard van 7 oktober (p.27) liet de heer Hendrik Vos, docent Europese Studies UGent, zijn licht schijnen over de werking van de Europese Unie. Hij liet weten dat de Europese politieke sturing zoek is, de versnippering troef en dat op het vlak van defensie de kans groot is dat elk land (van de Unie) met eigen te duur betaald materiaal zal (proberen te) achterhalen of “dat ding in de lucht een drone is, of toch een paasklok”. Voelt u het ook? De sardonische humor? Europa – blijkens de persberichten- wordt immers overspoeld door niet-geïdentificeerde “drones” terwijl “de burger” onbeschermd aan zijn lot wordt overgelaten. Europeanen worden slecht gediend, het geld wordt hen uit de zakken geslagen voor nul resultaat. Waarom zouden we onze knechten-politici dankbaar moeten zijn wanneer die proberen drones uit de lucht te halen? Zij moeten toch hun plicht doen? De hooggeleerde professor zal het daar mee een zijn. Al kan betwijfeld worden of hij gelooft in de Paasklokken. Bovendien door hem gesitueerd in de herfst. Voor het overige ontvouwde de professor meesterlijk niet hoe dan wel zijns inziens het Europese zwerk binnen de kortste keren dronevrij kan gemaakt worden. Dat hoeven professoren nu eenmaal niet te doen. Dat is hen immers niet opgedragen. Daar zijn ze te slim voor. Laat ons hen daarom dankbaar zijn.

De maandag net na de 27^e zondag gingen mijn echtgenote en ikzelf boodschappen doen in de supermarkt-buurtwinkel. Ik laat opzettelijk na te preciseren waar juist. Privacy weet u wel. Ik nam een aantal lege batterijtjes mee om te deponeren in de Bebatdoos - bij mijn weten- opgesteld in het lokaaltje naast de winkel waar de consument ook lege flessen kan achterlaten. Als consument is het ons immers

geboden zorg te dragen voor het milieu en o.m. lege batterijtjes niet in het rond te laten slingeren. Noem het een consumenten-plicht-na consumptie. Zo’n Bebatdoos zegt overigens geen “dank u”. Alleen, ik vond de verrekte doos niet om mijn milieubewuste burgerlijke plicht te vervullen. Geërgerd liet ik de vermaledijde voorwerpen in mijn regenjas en ik ging verder met mijn vrouw winkelen. Na de afrekening aan de kassa begaven we ons naar de klantendienst. Waarom was de doos voorzien voor de lege batterijen afgeschaft? De winkeldame aan de balie knipperde even met de ogen en merkte vriendelijk op dat er effectief geen doos meer was opgesteld, doch te dien einde er nu een opening in de muur van het nevenlokaaltje was voorzien. De klanten zullen dat kennelijk gemakkelijker hebben gevonden dacht ik bij mezelf, ook al hadden mijn brein en ogen nagelaten me te oriënteren naar de gepaste deponeringsplek. Frustrerend. Alsof de winkeldame feilloos mijn ontredde had geraden, kwam zij mij tegemoet met de suggestie: “Weet u meneer, ik moet straks zelf toch die richting uit, geeft u me maar de batterijtjes, ik zorg er wel voor”. Ik dankte de dame volgaarne: “Nou, dat vind ik nu eens een ware klantendienst” en bij wijze van afsluiter :” Het moet wel leuk zijn als je mensen zo kan helpen”. Haar reactie kwam snel, vermoedelijk ook als gevolg van de die dag reeds doorstane beproevingen: “Ach meneer, leuk is toch wat anders, wat je hier allemaal naar het hoofd geslingerd krijgt is soms niet meer uit te houden, ik beklaag het mezelf gevraagd te hebben in deze dienst te mogen werken, de mensen kunnen ons tegenwoordig echt hard aanpakken”. Ik keek beteuterd naar het winkelplaveisel dat zwijgzaam de voeten van zovele misnoegde meesters van het consumentisme al te verduren had gekregen. Mijn vrouw daarentegen bracht onbevreesd met volle overtuiging uit: “Van ons krijg je een dikke knuf”, waarop de dame breed glimlachend reageerde met een “duim omhoog”. Eind goed, al goed.

Momenteel tracht ik intensief de tekst van de Eerste Lezing 27^e zondag (Habakuk 1, 2-3, 2, 2-4) uit het hoofd te leren citeren: “Bezwijken zal hij die in zijn hart niet deugt, de rechtvaardige echter blijft leven door zijn trouw “ Niet dat het zou helpen tegen dreunende drones, maar wie weet wel tegen pruttelende professoren.

Johan

Stilstaan bij het Evangelie:

Homilie van: ACHTENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

IS NIEMAND TERUGGEKEERD DAN ENKEL DEZE OM AAN GOD EER TE BRENGEN ?

Evangelie (Lucas 17, 11-19)

Op weg naar Jeruzalem trok Jezus door het grensgebied van Samaria en Galilea. Toen Hij daar een dorp wilde binnengaan, kwamen Hem tien mensen tegemoet die door een huidziekte onrein waren; ze bleven op een afstand staan. Ze verhieven hun stem en riepen : “Jezus, meester, heb medelijden met ons !” Toen Hij hen zag, zei Hij tegen hen: “Ga u aan de priesters laten zien.” Terwijl ze gingen werden ze gereinigd. Eén van hen, die zag dat hij genezen was, keerde terug en loofde God met luide stem. Hij viel neer aan Jezus’ voeten om Hem te danken. Het was een Samaritaan. Toen zei Jezus : “Zijn er niet tien gereinigd ? Waar zijn de negen anderen ? Wilde niemand anders terugkomen om God eer te bewijzen dan alleen deze vreemdeling ?” Hij zei tegen de Samaritaan : “Sta op en ga. Uw geloof heeft u gered.”

Er staan opvallend veel werkwoorden van ‘beweging’ in deze tekst : “Op weg naar, trok door het gebied, wilde er binnengaan, kwamen tegemoet, bleven staan, ga u laten zien, terwijl ze gingen, keerde terug, viel neer, willen terugkomen, sta op en ga.”

En waartoe dient ‘bewegen’ ? Dat dient om afstanden te overbruggen. En daar gaat het dus in essentie om in deze tekst.

En dan gaat het niet zozeer over afstanden op de landkaart : Samaria, Galilea, Jeruzalem. Het gaat ook niet over de afstand die reinen en onreinen moesten houden tegenover elkaar volgens de oude Joodse wet. Het gaat over meer en dieper.

In hoofdstuk 9, 51-56 willen de Samaritanen Jezus niet ontvangen, omdat Hij op weg is naar Jeruzalem (de Samaritanen baden niet in de tempel van Jeruzalem, maar op de berg Gerizim). Maar in het volgende hoofdstuk (10, 30-37) vertelt Jezus een heel positief verhaal over de Samaritaan die erbarmen toont, en tot voorbeeld wordt gesteld, terwijl de priester en de leviet negatief worden getekend.

Hetzelfde dubbele beeld roept Lucas ook op van Galilea. In hoofdstuk 4, 15 wordt Jezus door allen geprezen voor het onderricht dat Hij geeft in de synagogen. En iets verder, in vers 28-30, willen ze Hem in Nazaret in de afgrond storten uit grote woede. Door dit gebied trok Jezus, tussen Samaria en Galilea, waar overal zowel positieve als negatieve houdingen te vinden zijn. Wat Jezus en de Samaritaan die

genezen is, hier doen, is afstanden overbruggen, letterlijk en figuurlijk. De tien die aan een huidziekte lijden, die ‘onrein’ waren, blijven op een afstand staan. Maar Jezus zelf neemt nooit het woord ‘rein’ of ‘onrein’ in de mond, want deze woorden creëren afstand. En als er van reinheid en onreinheid geen sprake is, is er ook geen reden om afstand te houden.

Even opvallend is het feit dat Lucas de logische volgorde van het verhaal eigenlijk omdraait. Jezus had al eens een man met een huidziekte genezen, door hem aan te raken. En daarna zond Hij hem naar de priesters en de tempel. Maar hier zendt Jezus hen, zonder enige boe of bah, eerst naar de priesters, en terwijl ze gingen werden ze gereinigd. Waarom gingen ze ? Gewoon domweg ? Of is dit misschien een antwoord van Jezus over de vraag van de leerlingen (in de passage vlak hiervoor, het evangelie van vorige zondag) over ‘geloof’ ? “Uw geloof heeft u gered”, zegt Jezus. God redt.

Dit verhaal is uiteraard ook een verhaal over dankbaarheid, en een verhaal over geloven. Maar in de grond is het een verhaal over bewegen en over afstanden overbruggen, een verhaal van op weg gaan. Christenen zijn mensen van de weg, zal Lucas nog schrijven in zijn Handelingen van de Apostelen. “Sta op en ga”, zei Jezus tegen de genezen Samaritaan. Hij zei er niet bij naar waar hij moest gaan, maar hij moest gaan, en hij deed het. Geloven is stappen zetten in de goede richting, zonder het einddoel te zien, zegt Jan Degrauwe. Christenen zijn geen mensen van de kerk, geen mensen van het boek, geen mensen van de zitplaats, maar mensen van de weg. “Mensen van de weg” is een van de oudste aanduidingen voor volgelingen van Jezus, nog voordat de naam “Christenen” gebruikt werd. Geloven gaat over bewegen, een richting gaan, veranderen, onderweg zijn, verdwalen, de weg terugvinden... Jezus noemde zichzelf “de weg”. En wij zijn “Gods-volk-onderweg”. We zijn en blijven mensen van de weg, pelgrims van hoop. En op deze weg gebeurt het, zoals bij de tien zieken uit dit verhaal, zoals bij de Emmaüsgangers, zoals bij Abraham, en zoals bij zovele anderen.

Constant

Vieringen van de komende zondagen

Negenentwintigste Zondag door het Jaar

BRUSSEGEM, Sint-Annakapel

De Sint-Annakapel is in de winterperiode elke zondag open van 9u tot 16u

De Sint-Stefanuskerk is elke woensdag open van 10u tot 16u

HAMME, Sinte-Goedele

Zondag 19 oktober

17.00u : Eucharistieviering

Deze eucharistieviering gaat door om 17.00 u (en niet om 09.00 u zoals gewoonlijk).

De viering wordt opgeluisterd door de harpiste Anne Zeuwts. Na de eucharistieviering kan worden deelgenomen aan een korte herfstwandeling van ongeveer 2 km, gevolgd door een gezellig samenzijn met een drankje.

OSSEL, Sint-Jan de Doper

Zondag 19 oktober

Geen viering

RELEGEM, Sint-Jan de Doper

Zondag 19 oktober

10.30u: Eucharistieviering

Intentie: Jean-Claude Rega, echtg. van Rita Steels

Lector: Catechisten en vormelingen

Misdienaars: Seline en Jinte

WEMMEL, Sint-Engelbertus

Zaterdag 18 oktober

17.30u: Eucharistieviering (N)

Zondag 19 oktober

11.00u: Eucharistieviering (F)

WEMMEL, Sint-Servaas

Zondag 19 oktober

10.30u: Dienst Woord en Communie

Dertigste Zondag door het jaar

BRUSSEGEM, Sint-Annakapel

De Sint-Annakapel is in de winterperiode elke zondag open van 9u tot 16u

De Sint-Stefanuskerk is elke woensdag open van 10u tot 16u

HAMME, Sinte-Goedele

Zondag 26 oktober

Geen viering

OSSEL, Sint-Jan de Doper

Zondag 26 oktober

09.00u : Eucharistieviering

Lector: Juliënne Stallaert

Zaterdag 01 november

09.00u : Gedachtenisviering voor de overledenen:

Jozef Heyvaert, Louise Van Hemelrijck, Sylvie De Bruyn, René Van Opstal, Joannes Van Veer, Jozef Versaen, Germaine Verhasselt

Lector: Julienne Stallaert

RELEGEM, Sint-Jan de Doper

Zondag 26 oktober

10.30u: Dienst Woord en Communie

Lector: Patricia De Jaegher

Misdienaars: Audrey en Lila

WEMMEL, Sint-Engelbertus

Zaterdag 25 oktober

17.30u: Eucharistieviering (N)

Zondag 26 oktober

11.00u: Eucharistieviering (F)

WEMMEL, Sint-Servaas

Zondag 26 oktober

10.30u: Eucharistieviering

Intentie: Jaarmis Frans Van Wemmel,

Jaarmis Piet Verelst

Onze-Lieve-Vrouw van Altijddurende Bijstand, uit dank